

Pestprotocol Het Kristal

Rijswijk, januari 2013

Motivatie:

Dit protocol is tot stand gekomen n.a.v. diverse gebeurtenissen, die de media behaalden.

Stand van zaken:

Op school was geen pestprotocol aanwezig, wel een pestcontract.

Het pestcontract wordt ieder nieuw schooljaar in de groepen besproken en door de kinderen ondertekend (zie bijlage).

Het getekende pestcontract hangt in iedere groep. Kinderen kunnen hierop gewezen worden of elkaar hierop wijzen.

Als een kind zich niet aan de regels houdt, kunnen er sancties genomen worden.

Tijdens lessen over levensbeschouwing (Trefwoord), tijdens lessen sociale vaardigheid (Kwink, Scol, Leerlingscol) en wanneer het zich voordoet, wordt aandacht besteed aan pesten.

Doelstelling:

Dit pestprotocol heeft als doel:

- Alle kinderen moeten zich in hun basisschoolperiode veilig voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen;
- Door regels en afspraken zichtbaar te maken, kunnen kinderen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken;
- Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen, stellen we alle kinderen in de gelegenheid om veilig en met veel plezier naar school te gaan!

Voorwaarden:

Leerkrachten, leerlingen en de medezeggenschapsraad onderschrijven gezamenlijk dit pestprotocol.

Pesten moet als probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen: leerlingen (gepeste kinderen, pesters en de zwijgende groep), leerkrachten en de ouders/verzorgers (hierna genoemd: ouders).

De school moet proberen pestproblemen te voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten met de kinderen bespreekbaar worden gemaakt, waarna met hen regels worden vastgesteld.

Als pesten optreedt, moeten leerkrachten (in samenwerking met de ouders) dat kunnen signaleren en duidelijk stelling nemen tegen het pestgedrag.

Wanneer pesten ondanks alle inspanningen toch weer de kop opsteekt, moet de school beschikken over een directe aanpak.

Het probleem dat 'pesten' heet:

De piek van het pesten ligt tussen 10 en 14 jaar, maar ook in lagere en hogere groepen wordt er gepest.

Een pestprotocol alleen is niet voldoende om een eind te maken aan het pestprobleem. Het is beter om het onderwerp regelmatig aan de orde te laten komen, zodat het ook preventief kan werken.

Pesten, wat is dat?

We doen allemaal wel eens iets (al dan niet bewust) wat en ander niet bevalt. Echter, wanneer de ander aangeeft dat dit moet stoppen en je gaat toch door, dan spreken we van pesten.

Hoe willen we daarmee omgaan?

Op school stellen we regelmatig een onderwerp in de groep aan de orde. Onderwerpen als veiligheid, omgaan met elkaar, rollen in een groep, aanpak van ruzies etc. kunnen aan de orde komen.

Andere werkvormen zijn ook denkbaar, zoals spreekbeurten, rollenspelen, regels met elkaar afspreken over omgaan met elkaar en groepsopdrachten.

Het voorbeeld van de leerkrachten (en thuis de ouders) is van groot belang. Er zal minder gepest worden in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met geweld worden opgelost maar uitgesproken.

Agressief gedrag van leerkrachten, ouders en de leerlingen wordt niet geaccepteerd. Leerkrachten en ouders horen duidelijk stelling te nemen tegen dergelijke gedragingen. Een effectieve methode om pesten te stoppen of binnen de perken te houden, is het afspreken van regels voor de leerlingen.

Signalen van pesterijen kunnen o.a. zijn:

- altijd een bijnaam, nooit bij de eigen naam noemen;
- zogenaamde leuke opmerkingen maken over een klasgenoot;
- een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven;
- briefjes doorgeven;
- beledigen;
- opmerkingen maken over kleding;
- isoleren;
- buiten school opwachten, slaan of schoppen;
- op weg naar huis achterna rijden;
- naar het huis van het slachtoffer gaan;
- bezittingen afpakken;
- schelden of schreeuwen tegen het slachtoffer.

Deze lijst kan nog verder worden uitgebreid. Je kunt het zo gek niet bedenken of volwassenen en dus ook leerlingen hebben het bedacht. Leerkrachten en ouders moeten daarom alert zijn op de manier waarop kinderen met elkaar omgaan en duidelijk stelling nemen wanneer bepaalde gedragingen hun norm overschrijden.

Steeds weer geldt hier: "Wat jij niet fijn vindt, doe dat ook niet bij een ander!"

Regel 1:

Een belangrijke stelregel is dat het inschakelen van de leerkracht niet wordt opgevat als klikken. Vanaf de kleutergroep brengen we kinderen dit al bij:

Je mag niet klikken, maar...als je wordt gepest of als je ruzie met een ander hebt en je komt je er zelf niet uit, dan mag je hulp aan de leerkracht vragen. Dit wordt niet gezien als klikken.

Regel 2:

Een tweede stelregel is dat een medeleerling ook de verantwoordelijkheid heeft om het pestprobleem bij de leerkracht aan te kaarten. Alle leerlingen zijn immers verantwoordelijk voor een goede sfeer in de groep.

Regel 3:

School en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Bij problemen van pesten zullen de directie en de leerkrachten hun verantwoordelijkheid (moeten) nemen en indien nodig overleg voeren met de ouders. De inbreng van de ouders blijft beperkt tot het signaleren en aanreiken van informatie, tot het geven van suggesties aan de leerkracht en tot het ondersteunen van de aanpak van de school.

Regels die gelden in alle groepen:

1. Benader de ander zoals je zelf benaderd wil worden.
2. Vertel het aan de juf of meester wanneer er iets gebeurt wat jij niet fijn of gevaarlijk vindt.
3. We noemen elkaar bij de voornaam en gebruiken geen scheldwoorden.
4. Ben je boos? Probeer er over te praten of ga anders naar de meester of de juf.
5. Spullen van een ander kind behandel je met respect.
6. Word je gepest of heb je ruzie? Praat er thuis ook over, je moet het niet geheim houden. Is het opgelost? Dan kunnen we vergeven en vergeten.
7. We luisteren naar elkaar en nemen de ander serieus.

Met deze regels willen we bereiken dat iedereen zich veilig en welkom voelt op Het Kristal. Ieder mag er zijn!

Toevoeging:

Kinderen mogen in hun eigen groep een aanvulling geven op deze vastgestelde schoolregels in overleg met de leerkracht.

Die aanvulling wordt opgesteld door en met de groep, dit zijn de zogenaamde groepsregels.

Zowel schoolregels als groepsregels zijn terug te vinden in het onthoudschrift. De bedoeling is dat deze regelmatig worden doorgenomen en besproken.

Iedere twee weken staat 'de kwink van de week' centraal. Deze regel wordt goed zichtbaar in de klas en in de gangen van de school ophangen.

Aanpak van pestgedrag in vier stappen:

Wanneer leerlingen elkaar pesten proberen zij en wij:

STAP 1: Er eerst zelf (en samen) uit te komen.

STAP 2: Op het moment dat één van de leerlingen er niet uitkomt (in feite het onderspit delft en verliezer of zondebok wordt) heeft deze het recht en de plicht het probleem aan de meester of juf voor te leggen.

STAP 3: De leerkracht brengt de partijen bij elkaar voor een verhelderend gesprek en probeert samen met hen de ruzie of pesterijen op te lossen en (nieuwe) afspraken te maken. Er wordt een evaluatie moment met de kinderen afgesproken.

STAP 4: Bij herhaaldelijke pestgedrag neemt de leerkracht duidelijk stelling en houdt een gesprek met de pester en de gepeste. Er wordt duidelijk stelling genomen dat het pesten niet geaccepteerd wordt bij ons op school. Diegene die pest wordt dan ook benoemd als pester! Ook wordt de naam van de pester in de "Dit-kan-niet" map genoteerd. Deze map staat centraal in de teamkamer en bevat o.a. dit protocol, de school-, groeps- en pestregels.

Bij iedere melding in de map omschrijft de leerkracht 'de toedracht' en worden de ouders van beide partijen op de hoogte gebracht middels een gesprek. Leerkracht(en) en ouders proberen in goed overleg samen te werken aan een bevredigende oplossing. De leerkracht biedt altijd hulp aan de gepeste en begeleidt de pester, indien nodig met behulp van externe deskundigen. Bij ons op school kunnen we o.a. de vertrouwenspersoon of de School Maatschappelijk Werkster (na toestemming van de ouders) inschakelen.

Consequenties

- A. De leerkracht heeft het idee dat er sprake is van onderhuids (niet zichtbaar bijv. via MSN, mail etc.) pesten.
In zo'n geval stelt de leerkracht een algemeen probleem aan de orde om langs die weg bij het probleem in de klas te komen.
- B. De leerkracht ziet dat een leerling wordt gepest (of de gepeste of medeleerlingen komen het bij de leerkracht melden).
En vervolgens leveren stap 1 t/m 3 geen positief resultaat op voor de gepeste. De leerkracht neemt duidelijk een stelling in (stap 4).

De straf is opgebouwd in 5 fases; afhankelijk van hoelang de pester door blijft gaan met zijn/haar pestgedrag en geen verbetering vertoond in zijn/haar gedrag:

Fase 1:

- Een of meerdere pauzes (maximaal een week) binnen blijven;
- Nablijven (maximaal een week) tot alle kinderen naar huis vertrokken zijn;
- Een schriftelijke opdracht zoals een stelopdracht over de toedracht en zijn of haar rol in het pestprobleem;
- Afspraken maken met de pester over gedragsveranderingen. De naleving van deze afspraken komen iedere week (voor bijv. een periode van een maand) in een kort gesprek aan de orde. Gesprekken worden altijd vastgelegd door de leerkracht.

Fase 2:

- Een vervolggesprek met de ouders, als voorgaande acties op niets uitlopen. De medewerking van de ouders wordt nadrukkelijk gevraagd om een einde aan het probleem te maken. De school heeft alle activiteiten vastgelegd in de 'Dit-kan-niet' map en de school heeft al het mogelijke gedaan om een einde te maken aan het pestprobleem.

Fase 3:

- Bij aanhoudend pestgedrag kan deskundige hulp worden ingeschakeld zoals het Zorgnetwerk, de schoolarts van de GGD of schoolmaatschappelijk werk.

Fase 4:

- In extreme gevallen kan een leerling geschorst of verwijderd worden.

Begeleiding van de gepeste leerling:

- Medeleven tonen, luisteren en vragen: hoe en door wie wordt er gepest;
- Nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/zij voor tijdens en na het pesten;
- Huilen of heel boos worden is juist vaak een reactie die een pester wil uitlokken. De leerling in laten zien dat je op een andere manier kunt reageren;
- Zoeken en oefenen van een andere reactie, bijvoorbeeld: je niet afzonderen;
- Het gepeste kind in laten zien waarom een kind pest;
- Nagaan welke oplossing het kind zelf wil;
- Sterke kanten van de leerling benadrukken;
- Belonen (schouderklopje) als de leerling zich anders/beter opstelt.

Begeleiding van de pester:

- Praten: zoeken naar de reden van het ruzie maken/pesten (baas willen zijn, jaloezie, verveling, buitengesloten voelen);
- Laten inzien wat het effect van zijn/haar gedrag is voor de gepeste;
- Excuses aan laten bieden;
- In laten zien welke sterke (leuke) kanten de gepeste heeft;
- Straffen als het kind wel pest. Belonen (schouderklopje) als kind zich aan de regels houdt;
- Kind leren om niet meteen kwaad te reageren, leren beheersen, de 'stop-eerst-nadenken-houding' of een andere manier van gedrag aanleren.

Oorzaken van pestgedrag kunnen zijn:

- Een problematische thuissituatie;
- Voortdurend gevoel van anonimiteit (buitengesloten voelen);
- Voortdurend in een niet-passende rol worden gedrukt;
- Voortdurend met elkaar de competitie aan gaan;
- Een voortdurende strijd om macht in de klas of in de buurt.

Adviezen aan de ouders van onze school:

Ouders van gepeste kinderen:

- Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind;
- Heeft u het idee dat uw kind gepest wordt: maak het bespreekbaar op school. Ga in gesprek met de leerkracht van uw kind.
Vertrouw er op dat de signalen door school opgepakt worden en dat er gewerkt wordt aan het oplossen van het probleem.
- Door positieve stimulering en zgn. schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden of weer terug komen. Ook het beoefenen van een sport kan daar een bijdrage in leveren.
- Steun uw kind in het idee dat er samen met de school gewerkt wordt aan oplossing namelijk dat er een einde aan het pesten komt.

Ouders van pesters:

- Neem het probleem van uw kind serieus;
- Raak niet in paniek: elk kind loopt kans pester te worden;
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen;
- Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet;
- Besteed extra aandacht aan uw kind;
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind;
- Maak uw kind duidelijk dat u achter het beleid van school staat.

Ondertekening voor akkoord:

Namens het team:

Naam:

Handtekening:

Namens de medezeggenschapsraad:

Naam:

Handtekening:

Namens de leerlingen:

Naam:

Handtekening:

Het Kristal en pesten.

Met alle leerlingen spreken we af dat hij of zij:

1. Niemand pijn zal doen door schoppen of slaan.
2. Niet meteen terug zal vechten als er toch geschopt of geslagen wordt, maar het zal proberen uit te praten.
3. Niemand zal buiten sluiten.
4. Niemand pijn zal doen door lelijke woorden te zeggen, te schelden of te roddelen.
5. Niemand uit zal lachen.
6. Niet op uitdagen in zal gaan en het zelf ook niet zal doen.
7. Niemand om zijn of haar uiterlijk zal pesten.
8. Niet door zal gaan als iemand iets niet fijn vindt.
9. Van andermans spullen af zal blijven.
10. Geen partij zal kiezen voor de pester, maar op zal komen voor het gepeste kind.
11. Zal accepteren dat anderen de gepeste helpen, door de juf of meester of ouders om hulp te vragen.